

Første Behandling af:

Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1869 til 31te Marts 1870.

Medet hævet Kl. 3.

Sex og halvtredsfindstyvende Møde.

Torsdagen den 28de Januar Kl. 1½.

Protocollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Paa de Herrers Pladser er siden sidste Møde omdeelt Underændringsforslag til 2den Behandling af Forslag til Lov om Islands Finantsvesen, stillede af den 6te Landssthingsmand for 1ste Kredss (Ploug).

Man gik derpaa over til Dagsordenen, som var: 1ste Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1869 til 31te Marts 1870.

(Lovforslaget, som vedtaget ved 3die Behandling i Folkethinget, findes i Tillæg A. Sp. 2349 ff.; dets 3die Behandling sammentrækket i det nævnte Things Tidende, Sp. 3280 ff. og 3348 ff.)

Andræ: Da Tugen synes at ville begjære Ordet, vil jeg tillade mig at fremkomme med nogle enkelte Bemærkninger. Jeg skal ikke opholde mig ved Lovforslagets Enkeltheder, uagtet der jo ganske vist kunde være flere af disse, som vel kunde friste til en nærmere Betragtning; men den Stilling, som dette Thing indtager ligeoverfor disse Enkeltheder i Finantsloven, er en saa beskeden, at jeg ikke føler mig synderlig opfordret til at gaae udførlig ind derpaa. Jeg troer, at det dog lidt efter lidt maa være blevet fuldstændig tydeligt, hvor stor Forskjel der er mellem den praktiske Egeftillelse af begge Thing og den theo-

retiske, som man i sin Tid antog at kunne hævde ved den nuværende Forfatnings Vedtagelse. Idet jeg saaledes idetmindste ikke for Diebliffet skal opholde mig ved Enkelthederne, er det kun nogle mere almindelige Bemærkninger om vor finantsielle Stilling i det Hele taget, for hvilke jeg skal udbede mig nogle Diebliffes Opmærksomhed. — Man vil i Almindelighed være tilbøielig til at indrømme, at denne Stilling ingenlunde kan siges at være god; hvor lidt god eller rettere sagt slet den er, er imidlertid et Spørgsmaal, som er meget vanskeligt at besvare paa tilfredsstillende Maade. Det gaar slet ikke an at fremdrage enkelte løsrevne Momenter af den; det er aabenbart, at her er noget Relativt; det kan ikke siges, at en vis Størrelse af Udgifter, en vis Størrelse af Indtægter, en vis Størrelse af Gjæld eller andet Saadant skulde i og for sig være tilstrækkeligt til derpaa at kunne begrunde nogen Dom om en saadan Stillings større eller mindre Betænkelighed; det er først ved en Sammenligning, at man kommer til en klar Erkjendelse af den rette Betydning af disse Data. Men naar man vil foretage en saadan Sammenstilling og da først henvende Blikket paa andre Lande, støder man paa uofsæltige Vanskeligheder. Der er nemlig en saa gjennemgaaende Forskjel i de fleste Landes Forhold, at det vilde blive næsten complet forvirrende, naar man uden en meget udførlig og langt grundigere Undersøgelse, end der ved en Leilighed som denne billigtvis kan være Tale om, vilde støtte sig paa enkelte fragmentariske Opgivelser fra dem. I hvilken Grad saadanne kunne stufte og være illusoriske, vil være Enhver tydeligt, naar man blot mindes, at det Land, der af alle har den største Statsgjæld, er England, og at det dog er det Land af alle, om hvilket man vistnok kan vente den almindeligste Samstemning, naar man udtaler, at det er det rigeste. Det er altsaa kun meget lidt, som vil kunne ventes tilfredsstillende godtgjort, naar man vil gjøre den Art af statistiske Sammenstillinger, f. Ex. paavise Gjældens Størrelse i Forhold til Befolkningen i eet Land og i et andet Land; Indtægternes og Udgifternes Størrelse og saa fremdeles. For at saadanne løsrevne Data skulde kunne